

Att sortera, panta och tänka på miljön

Berättelse

I Sverige hör du ofta ord som “miljö”, “klimat” och “återvinning”. Många i Sverige tänker på miljön i vardagen. Men hur mycket man gör är olika från person till person. Det är inte ett krav att leva på ett visst sätt.

En vanlig sak är att sortera sopor. Det betyder att man delar upp sitt avfall. Papper för sig, plast för sig, metall och glas för sig. Matavfall lägger man också för sig. Då kan materialet återvinnas. Det betyder att man gör nya saker av det gamla i stället för att slänga allt.

En annan vanlig sak är att panta. När du köper en läsk eller en öl i en burk eller en PET-flaska betalar du lite extra. Det heter pant. När flaskan är tom lämnar du den i en pantmaskin i affären. Då får du tillbaka pengarna. Sedan september 2025 får du 2 kronor för en burk och 3 kronor för en stor PET-flaska. Pantsystemet drivs av ett företag som heter Pantamera. Målet är att 90 procent av alla burkar och flaskor ska återvinnas.

Sverige har också lagar och mål för klimatet. Sedan den 1 januari 2018 finns en klimatlag. Ett mål är att Sverige senast år 2045 inte ska släppa ut mer växthusgaser än landet tar upp. Det är ett stort och långt mål.

För många i Sverige är det här en helt vanlig del av dagen. Man sorterar soporna och pantar flaskorna utan att tänka så mycket på det.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
miljö	naturen runt oss, till exempel luft, vatten och mark
klimat	hur varmt eller kallt det är på jorden under lång tid
sortera	dela upp sakerna i olika högar
avfall	sopor; saker man inte vill ha kvar och slänger
återvinna	göra nya saker av gammalt material
panta	lämna tillbaka burkar och flaskor och få pengar
pant	de extra pengar man betalar och får tillbaka
pantmaskin	en maskin i affären där man lämnar burkar och flaskor
växthusgas	en gas, till exempel koldioxid, som gör jorden varmare
lag	en regel som gäller i hela landet
mål	något man vill nå i framtiden

Läsförståelsefrågor

1. Vad betyder det att sortera sopor?
 1. Att slänga allt avfall i samma påse.
 2. Att dela upp avfallet, till exempel papper, plast, metall och glas.
 3. Att bränna upp alla sopor hemma.
2. Vad händer när du pantar en burk eller en flaska?
 1. Du betalar extra pengar och får dem aldrig tillbaka.
 2. Du lämnar flaskan i en pantmaskin och får tillbaka pengar.
 3. Du måste köpa en ny flaska direkt.
3. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 1. Sverige har en klimatlag sedan 2018.
 2. Alla i Sverige lever på exakt samma sätt för miljön.
 3. Pantsystemet drivs av Pantamera.
4. Hur mycket får du för en burk när du pantar den sedan september 2025?
5. Vad är ett av Sveriges stora klimatmål till år 2045? Svara med egna ord.

Diskussionsfrågor

- Sorterar du dina sopor hemma? Hur gör du?
- Finns det pant på burkar och flaskor där du kommer ifrån? Hur fungerar det?
- Vad är lätt och vad är svårt med att sortera avfall när man är ny i Sverige?
- **Skriv (4 meningar):** Berätta vad du gör med dina sopor och flaskor hemma. Vad sorterar du, och var lämnar du det?